SWV Waterland PO
Nova Business Park
Wielingenstraat 6
1441 ZR Purmerend

T: 0299 783483
E: info@swvwaterland.nl
www.swvwaterland.nl

BEGROTING 2026 &
MEERJARENBEGROTING 2027 - 2030
SAMENWERKINGSVERBAND WATERLAND PO

Goedgekeurd RvT d.d. : 15 december 2025
Vastgesteld bestuur : 25 november 2025

---

1. Inleiding en uitgangspunten

Als samenwerkingsverband blijven we streven naar een beleidsrijke en doelmatige begroting. In 2025 is er een duidelijke slag gemaakt in de effectieve inzet van middelen. De beschikbare budgetten worden nu vrijwel volledig benut binnen de inhoudelijke programmalijnen, waarmee een belangrijke stap is gezet in het voorkomen van onderschrijdingen en daarmee met de voortgang van het versterken van het passend onderwijs in de regio. De ingezette plannen zijn van start gegaan, liggen op koers en dragen concreet bij aan onze gezamenlijke ambitie om elk kind passende ontwikkelkansen te bieden binnen een inclusieve onderwijsomgeving.

De toegenomen doelmatigheid betekent dat de middelen steeds gerichter worden ingezet waar ze het meest effect hebben: ten goede van leerlingen en scholen in het samenwerkingsverband. Daarmee kunnen we niet alleen de rechtmatigheid, maar ook de doeltreffendheid van onze inzet in toenemende mate verantwoorden richting onze stakeholders en de overheid.

Tegelijkertijd blijven we investeren in de verdere ontwikkeling van ons financieel en inhoudelijk beleid. In 2026 ligt de focus op het versterken van de context richting inclusief onderwijs en op het analyseren van de opbrengsten van onze investeringen. Deze inzichten helpen ons om de volgende stap te zetten in het verbinden van financiële doelmatigheid aan duurzame onderwijskwaliteit en maatschappelijke opbrengst.

Onderstaand zijn de uitgangspunten opgenomen die richting geven aan de verdere optimalisering van het financieel beleid en de realisatie van onze gezamenlijke ambities voor 2026.

Uitgangspunten financieel beleid 2026

- De indeling van de begroting 2026 is gebaseerd op de indeling met programmalijnen die in 2025 is ingezet:
  1. Dekkend netwerk en inclusie
  2. Netwerkorganisatie
  3. Advisering en beoordeling
  4. Kwaliteit en besturing

- Het samenwerkingsverband zal ook in 2026 geen nabetalingen aan het einde van het kalenderjaar doen. Een eventueel verwacht bovenmatig eigen vermogen per 31 december 2025 zal bij de voorbereiding van de begroting 2026 worden betrokken.

- Het principe van communicerende vaten wordt geeffectueerd. Naarmate er meer sprake is van inclusief onderwijs, zal het beroep op bovenschoolse voorzieningen en toelaatbaarheidsverklaringen afnemen. De middelen die daarmee vrijvallen worden dan toegevoegd aan de budgetten voor het regulier basisonderwijs. Op die manier ontstaat een mechanisme waarin het geld de leerling volgt. Andersom geldt ook dat als de deelname SBO en/of SO stijgt (meer leerlingen met een TLV SBO en SO afgegeven door ons samenwerkingsverband staan ingeschreven), er minder middelen beschikbaar zijn voor het regulier basisonderwijs. Dit met inachtneming van de landelijke trend die een stijging van met name het SO laat zien. Ook binnen SWV Waterland PO is deze ontwikkeling inmiddels zichtbaar.

- In 2025 zijn de criteria voor het toekennen van arrangementen aangescherpt. Deze aanscherping heeft ertoe geleid dat er minder arrangementen op individueel kindniveau zijn afgegeven. Tegelijkertijd is er sprake van een toename van maatwerkarrangementen, passend bij de overgangsfase naar de nieuwe werkwijze waarin de ondersteuning meer vanuit de context wordt vormgegeven. Om deze beweging verder te bestendigen, wordt in 2026 het budget voor individuele arrangementen — conform de uitputting in 2025 — verlaagd. Het bedrag voor extra ondersteuning per leerling wordt gehandhaafd op € 175,-. Hiermee wil SWV Waterland PO het onderwijsveld blijvend stimuleren in de transitie van een individuele en medisch georiënteerde benadering naar een sociaal- en contextgerichte aanpak.

- Door middelen te clusteren en vooraf beschikbaar te stellen, worden schoolbesturen in staat gesteld de ondersteuningsstructuur binnen hun scholen te versterken, zodat alle leerlingen kunnen profiteren van een meer inclusieve en duurzame ondersteuningspraktijk.

- Binnen SWV Waterland PO is in 2025 goede voortgang geboekt in de doelmatige besteding van middelen. Voor alle toegekende middelen is inmiddels een plan ontvangen, waardoor de inzet van financiën beter onderbouwd en gericht plaatsvindt. In 2026 richten we ons op het versterken van de evaluatie van de effecten van deze inzet. Het is belangrijk niet alleen te plannen en te besteden, maar ook te blijven analyseren welke resultaten met de ingezette middelen worden bereikt, zodat de doelmatigheid verder toeneemt en de middelen duurzaam bijdragen aan de ontwikkeling van passend en inclusief onderwijs. Ook voor deze toekenningen zal *een eenduidig format voor de verantwoording* beschikbaar worden gesteld waarbij het bevoegd gezag zich verplicht deze jaarlijks in te vullen.

- In het kader van doelmatig beleid en verantwoording van de rechtmatige en doelmatige besteding van middelen, is het van belang dat we dit doen op basis van een goede *PDCA-cyclus*: opstellen doelen, activiteiten gekoppeld aan deze doelen en resultaatbeschrijving (effect). Ook in 2026 zullen er invulsessies worden georganiseerd om gezamenlijk *het eenduidige format voor de verantwoording 2025 en begroting 2026* in te vullen en uit te wisselen.

- In het kader van programmalijn 1: dekkend netwerk en inclusie; blijven *vaste toekenningen voor SBO en SO* (naast de afdrachten TLV) opgenomen, die van belang zijn in het kader van specifieke arrangementen gekoppeld aan SBO en SO. Ook voor deze toekenningen zal *een eenduidig format voor de verantwoording* beschikbaar worden gesteld waarbij het bevoegd gezag zich verplicht deze jaarlijks in te vullen.

- In het kader van programmalijn 2: het samenwerkingsverband als netwerkorganisatie; wordt in de begroting 2026 het budget verhoogd om uitvoering te kunnen geven aan de *ontwikkeling(en) van Kernen*.
  Ook voor deze toekenningen zal *een eenduidig format voor de verantwoording* worden ontwikkeld.

Wijzigingen baten 2026 ten opzichte van 2025

Op het moment van begrotingsvoorbereiding (begin oktober 2025) wordt ervan uitgegaan dat de bekostigingsinformatie 2026 voor samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs tijdig door het ministerie van OCW wordt gepubliceerd. Wanneer dat niet het geval is zal er worden uitgegaan van de herziene bekostigingsbedragen 2025 (gepubliceerd in juli 2025) en een indexatiepercentage voor 2026 van 4,2% (op advies van de PO raad).

Inmiddels is wel bekend geworden dat er vanaf 2026 op macro niveau een budget van 23,3 miljoen euro zal worden toegevoegd aan de bekostiging van de samenwerkingsverbanden voor Meer- en hoogbegaafdheid, hetgeen zal leiden tot een verhoging van de rijksvergoeding voor zware ondersteuning in 2026 met een bedrag van € 9,80 per leerling. Wij kiezen ervoor om dat budget in 2026 apart zichtbaar te maken, om zodoende dit bedrag geoormerkt in te zetten voor uitvoeringsbeleid ten aanzien van begaafdheid.

Tenslotte hebben wij in 2025 met een aantal naburige samenwerkingsverbanden de subsidie *Ondersteuning en preventie van thuiszittende jeugdigen* aangevraagd en gehonoreerd gekregen; dat betekent voor de begrotingsjaren 2026 en 2027 dat er jaarlijks sprake zal zijn van een subsidiebijdrage van € 132.645/ 3 = € 44.215,-.

2. Begroting 2026 en Meerjarenbegroting 2027-2030

Onderstaand wordt de begroting 2026 op hoofdlijnen gepresenteerd, voorafgegaan door de begroting 2025 en de eindejaarprognose (EJP) 2025. In de paragrafen daaropvolgend wordt ingegaan op de ontwikkeling van de leerlingaantallen, wordt een toelichting per kostensoort gepresenteerd en wordt de verwerking van het resultaat in het eigen vermogen uitgelegd.

De begroting 2026 en de meerjarenbegroting geeft het volgende beeld:

Baten	2025	EJP 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Rijksbijdragen							
Lichte ondersteuning PO	4.871.961	4.961.200	5.147.756	5.147.756	5.147.756	5.147.756	5.147.756
Zware ondersteuning PO	6.915.853	7.042.547	7.290.726	7.290.726	7.290.726	7.290.726	7.290.726
Aanvullende bekostiging schoolmaatschappelijk	47.232	54.458	56.748	56.748	56.748	56.748	56.748
Terugbetaling generieke korting & rente	0	191.801	0	0	0	0	0
Vrijval subsidie HB 23-25	194.505	240.000	0	0	0	0	0
Aanvullende bekostiging HB (€ 9,80 in 2026)	0	0	126.067	126.067	126.067	126.067	126.067
totaal rijksbijdragen	**12.029.551**	**12.490.006**	**12.621.297**	**12.621.297**	**12.621.297**	**12.621.297**	**12.621.297**
Overige baten							
Overige bijdragen	63.525	63.525	70.815	70.815	70.815	70.815	70.815
Subsidie Ondersteuning/ preventie thuiszittend	0	44.215	44.215	44.215	0	0	0
Subsidie OZA (Purmerend)	0	20.833	29.167	0	0	0	0
totaal overige baten	**63.525**	**128.573**	**144.197**	**115.030**	**70.815**	**70.815**	**70.815**
Totaal baten	**12.093.076**	**12.618.580**	**12.765.494**	**12.736.327**	**12.692.112**	**12.692.112**	**12.692.112**

Afdrachten SBO en SO	2025	EJP 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Speciaal Onderwijs							
ondersteuningsbekostiging SO	2.963.967	3.018.230	3.047.270	3.111.785	3.111.785	3.111.785	3.111.785
vangnetbepaling SO	84.602	84.602	0	25.000	25.000	25.000	25.000
Speciaal Basisonderwijs							
ondersteuningsbekostiging SBO	2.802.054	2.853.253	2.743.307	2.743.307	2.743.307	2.743.307	€ 2.743.307
vangnetbepaling SBO	100.726	100.726	110.750	75.000	75.000	75.000	75.000
Totaal afdrachten	**5.951.349**	**6.056.811**	**5.901.326**	**5.955.092**	**5.955.092**	**5.955.092**	**5.955.092**
Bestedingsruimte	**6.141.727**	**6.561.769**	**6.864.168**	**6.781.236**	**6.737.021**	**6.737.021**	**6.737.021**
Programma 1 Dekkend netwerk en inclusie, llnb	*175*	*175*	*175*	*175*	*162*	*162*	*162*
Programma 1a Extra ondersteuning regulier	2.198.000	2.198.000	2.188.725	2.188.725	2.026.134	2.026.134	2.026.134
Programma 1b Extra ondersteuning overig	1.717.812	1.712.551	1.412.418	1.395.751	1.287.529	1.287.529	1.287.529
Programma 2 Netwerkorganisatie	1.654.665	1.746.989	2.328.232	2.283.232	2.233.232	2.233.232	2.233.232
Programma 3 Advisering en beoordeling	193.169	262.000	268.800	243.800	243.800	243.800	243.800
Programma 4 Kwaliteit en besturing	900.384	888.210	947.936	937.936	937.936	937.936	937.936
Totaal programma 1 t/m 4	**6.664.030**	**6.807.750**	**7.146.111**	**7.049.444**	**6.728.631**	**6.728.631**	**6.728.631**
Resultaat	**-522.303**	**-245.981**	**-281.943**	**-268.208**	**8.390**	**8.390**	**8.390**

Verschillen Meerjarenbegroting 2027-2030 met MJB 2026-2029

Ten opzichte van de vorige Meerjarenbegroting (MJB) kent de nieuwe MJB een aantal structurele aanpassingen. Het bedrag per leerling is structureel hoger begroot, en er worden voortaan ook structurele middelen opgenomen voor begaafdheid, zowel aan de baten- als aan de lastenkant (eerder € 0,= opgenomen in de MJB vanwege beëindiging subsidie).

Daarnaast wordt het budget voor individuele arrangementen structureel verlaagd, terwijl het budget voor de kernen juist structureel wordt verhoogd. Dit past bij de beweging naar meer regionale samenwerking en het versterken van de sociale context.

Begroting 2026

In 2026 wordt een negatief resultaat van € 281.943,- begroot. In de meerjarenbegroting is het resultaat in 2027 nog negatief, waarna licht positieve resultaten zijn begroot. Het leerlingbedrag van € 175,- per leerling geldt voor 2026 en 2027, waarna het afneemt tot € 162,- per leerling.

We werken in 2026 en 2027 bewust met een begroting met een verwacht negatief resultaat, omdat we een deel van ons Eigen vermogen willen inzetten voor de planmatige investering richting meer inclusief onderwijs vanuit de doelen van het nieuwe Ondersteuningsplan 26-30. Een belangrijk thema hierbij is het versterken van de context. Dit krijgt onder meer vorm in een extra verhoging van het bedrag per leerling dat aan de scholen wordt uitgekeerd in het kader van programma 1a in 2026 en 2027. Het beoogde structurele bedrag is ten minste € 150,- per leerling; wij stellen in 2026 en 2027 een bedrag van € 175,- per leerling betaalbaar.

Daarnaast worden er middelen geclusterd toegekend ten behoeve van het SBO en SO. De aanscherping van de criteria in 2025 heeft geleid tot minder individuele arrangementen, zodat de beweging naar een sociaal- en contextgerichte ondersteuning verder wordt versterkt en het budget hierop in 2026 aanpast.

Tenslotte is het principe van communicerende vaten geëffectueerd. Naarmate er meer sprake is van inclusief onderwijs, zal het beroep op bovenschoolse voorzieningen en het aantal toelaatbaarheidsverklaringen afgegeven door ons samenwerkingsverband afnemen. De middelen die daarmee vrijvallen worden dan toegevoegd aan de budgetten voor het regulier basisonderwijs. Dit vanuit de gedachte dat de ondersteuningsvraag binnen het regulier onderwijs dan groter wordt. Op die manier ontstaat een mechanisme waarin het geld de leerling volgt. Andersom geldt dan ook dat als de deelname SBO en/of SO stijgt, dat er minder middelen beschikbaar zijn voor het regulier basisonderwijs.

In bijlage 3 wordt een aantal alternatieve scenario's geschetst die dit mechanisme illustreren.

- Scenario 1: het aantal TLV's SBO en SO daalt niet, maar blijft de komende jaren gelijk.
- Scenario 2: het aantal TLV's SBO en SO stijgt de komende jaren met 10 per jaar.

In de meerjarenbegroting 2027-2030 gaan we uit van een stabilisatie van het aantal leerlingen met een TLV SBO en nog een eenmalige stijging van het aantal TLV's SO (+ 7 TLV's). Daarbij verwachten we dat de maatregelen waarvoor in deze begroting middelen zijn gereserveerd, doelmatig worden ingezet en ertoe leiden dat meer kinderen in het regulier onderwijs een passende plek vinden.

Zoals eerder gezegd sturen we op een vermogensomvang conform de signaleringswaarde die het ministerie heeft vastgesteld. Wanneer er sprake is van een vermogen dat hoger is dan deze signaleringswaarde classificeert het ministerie het meerdere als bovenmatig. In 2023 is, op grond van bovenmatig vermogen, een korting toegepast op onze bekostiging.

NB. In het voorjaar van 2025 is bekend gemaakt dat de generieke korting die samenwerkingsverbanden met een bovenmatig vermogen in 2023 opgelegd hebben gekregen, wordt teruggestort. In juli 2025 hebben wij de generieke korting (€ 172.355,-) vermeerderd met de wettelijke rente (€ 19.446,-) terugbetaald gekregen.

We schatten in dat het risico op een korting momenteel gering is, omdat er geen signalen zijn dat het nieuwe kabinet hiermee door wil gaan.
Dat betekent dat wij de afbouw van ons vermogen geleidelijk doen, in twee jaar. Daarmee willen we bereiken dat we alle middelen doelmatig inzetten en geven we onszelf de ruimte om tussentijds te toetsen of de resultaten voldoende zijn. Zo kunnen we in 2026 nog bijsturen en zijn er ook dan nog middelen beschikbaar voor nieuwe ontwikkelingen vanuit de doelstellingen van het nieuwe Ondersteuningsplan 26-30.

In hoofdstuk 8 wordt een inzicht gegeven in de ontwikkeling van het resultaat en het vermogen.

De belangrijkste overige verschillen ten opzichte van de vorige meerjarenbegroting zijn toegelicht in hoofdstuk 1. In hoofdstuk 5 wordt een meer gedetailleerde onderbouwing per programma gegeven.

3. Leerlingen

De basis voor de meerjarenbegroting zijn de leerlingaantallen en de aantallen door ons samenwerkingsverband afgegeven TLV's SBO en SO. In onderstaande tabel wordt hier inzicht in gegeven.

SWV PO Waterland: leerlingenaantallen en TLV's SBO en SO	*2024*	*2025*	*2026*	*2027*	*2028*	*2029*	*2030*
teldatum	*1-2-2023*	*1-2-2024*	*1-2-2025*	*1-2-2026*	*1-2-2027*	*1-2-2028*	*1-2-2029*
(versie 6 november 2025)	*werkelijk*	*werkelijk*	*werkelijk*	*prognose*	*prognose*	*prognose*	*prognose*
Gegevens							
Totaal aantal leerlingen basisonderwijs in SWV	12.416	12.560	12.507	12.507	12.507	12.507	12.507
Totaal aantal leerlingen SBO in SWV	399	388	357	357	357	357	357
Aantal lln SBO met TLV van dit SWV	402	388	358	358	358	358	358
Aantal lln SO met TLV cat. 1 van dit SWV	142	152	156	166	166	166	166
Aantal lln SO met TLV cat. 2 van dit SWV	23	21	19	17	17	17	17
Aantal lln SO met TLV cat. 3 van dit SWV	14	10	7	6	6	6	6
Totaal aantal leerlingen SO met TLV van ons SWV	179	183	182	189	189	189	189
Deelname % SBO tov. BAO*	3,11%	3,00%	2,78%	2,78%	2,78%	2,78%	2,78%
Deelname % SO tov. BAO+SBO	1,44%	1,46%	1,46%	1,51%	1,51%	1,51%	1,51%
Deelname % GO (opgeteld)	4,56%	4,45%	4,23%	4,29%	4,29%	4,29%	4,29%

Een korte toelichting: in de eerste rij wordt het aantal leerlingen in het regulier onderwijs getoond, in de tweede rij het daadwerkelijk aantal leerlingen dat is ingeschreven op onze SBO-scholen. Daarna wordt inzicht gegeven in de aantallen leerlingen die met een TLV van het samenwerkingsverband (dus voor rekening van het samenwerkingsverband) onderwijs volgen op een SBO- of SO-school. Dit kunnen zowel scholen binnen als buiten de regio van het samenwerkingsverband zijn. Dit verklaart ook dat het aantal leerlingen SBO in de tweede regel afwijkt van het aantal leerlingen met een TLV SBO.
Onderaan worden de leerlingaantallen met TLV gedeeld door het "totaal bao en SBO". Deze manier van berekenen van het deelnamepercentage sluit aan op bijvoorbeeld het dashboard passend onderwijs.

Een effect van de route naar inclusiever onderwijs is dat meer leerlingen kunnen worden opgevangen in het regulier basisonderwijs. Wanneer we hierin slagen, dalen als gevolg hiervan de deelnamepercentages SBO en SO, nemen de afdrachten SBO & SO af en zijn er meer middelen beschikbaar om in een bedrag per leerling betaalbaar te stellen aan het regulier onderwijs (want er zijn minder middelen nodig voor de bekostiging van de leerlingen met een TLV van ons samenwerkingsverband).

Tot 2022 is de deelname SBO per saldo gestegen. Sinds de teldatum 1 februari 2023 vertoont de deelname een licht dalende trend. Dit is in lijn met de ingezette koers in het Ondersteuningsplan 2022-2026. De focus ligt in eerste instantie op beïnvloeding van de onderinstroom in het SBO.

Van oudsher had het SBO een grote aantrekkingskracht op jonge kinderen met een ondersteuningsbehoefte, omdat daar ook de observatiegroepen waren ingericht. Hier werden ook middelen voor beschikbaar gesteld. Deze middelen worden nu meer ingezet in het basisonderwijs, zodat deze kinderen ook daar ondersteund kunnen worden. In de begroting van 2026 zijn wederom middelen opgenomen voor 2 startgroepen in het regulier onderwijs waar jonge kinderen extra worden ondersteund met als doel voortzetting regulier onderwijs. De ambitie is dat het deelnamepercentage SBO verder daalt.

Voor de deelname aan het SO geldt min of meer hetzelfde: tot 2019 is de deelname SO gestegen. Daarna is het percentage enkele jaren redelijk stabiel gebleven. Sinds de teldatum 1 februari 2023 vertoont de deelname een licht dalende trend tot 1 februari 2024, waarna het aantal leerlingen met een TLV SO tot en met 1 februari 2026 weer stijgt tot in totaal 189, om vervolgens te stabiliseren.

4. Baten

De baten die het samenwerkingsverband van OCW ontvangt, na aftrek van de door DUO ingehouden afdrachten aan het SBO en SO (kosten van de afgegeven TLV's SBO en SO), zijn te beschouwen als een lumpsum. Weliswaar wordt in de bekostiging onderscheid gemaakt tussen bekostiging voor lichte en zware ondersteuning, maar het samenwerkingsverband is vrij in de besteding van de middelen. Daarnaast moet de besteding doelmatig zijn en direct voortvloeien uit de wettelijke taken van een samenwerkingsverband.
Het samenwerkingsverband ontvangt daarnaast enkele bijzondere baten in de vorm van vergoedingen en subsidies. Met ingang van 2026 gaat het om een extra rijksvergoeding van € 9,80 per leerling voor meer- en hoogbegaafdheid en om de volgende drie subsidies/ bijdragen:

a. De gemeentelijke subsidie Poortwachter (de bekostiging van onze inzet voor dyslexie = € 70.815, -)
b. De subsidie voor thuiszittende jeugdigen (penvoerder SWV VO Amsterdam-Diemen) van € 44.215 per jaar in de jaren 2025-2027;
c. De subsidie OZA van de gemeente Purmerend over de periode januari t/m juli 2026 van € 29.617, -.

De baten zijn als volgt opgebouwd:

Baten	2025	EJP 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Rijksbijdragen							
Lichte ondersteuning PO	4.871.961	4.961.200	5.147.756	5.147.756	5.147.756	5.147.756	5.147.756
Zware ondersteuning PO	6.915.853	7.042.547	7.290.726	7.290.726	7.290.726	7.290.726	7.290.726
Aanvullende bekostiging schoolmaatschappelijk werk	47.232	54.458	56.748	56.748	56.748	56.748	56.748
Terugbetaling generieke korting & rente	0	191.801	0	0	0	0	0
Vrijval subsidie HB 23-25	194.505	240.000	0	0	0	0	0
Aanvullende bekostiging HB (€ 9,80 in 2026)	0	0	126.067	126.067	126.067	126.067	126.067
totaal rijksbijdragen	**12.029.551**	**12.490.006**	**12.621.297**	**12.621.297**	**12.621.297**	**12.621.297**	**12.621.297**
Overige baten							
Overige bijdragen	63.525	63.525	70.815	70.815	70.815	70.815	70.815
Subsidie Ondersteuning/ preventie thuiszittende jeugdigen	0	44.215	44.215	44.215	0	0	0
Subsidie OZA (Purmerend)	0	20.833	29.167	0	0	0	0
totaal overige baten	**63.525**	**128.573**	**144.197**	**115.030**	**70.815**	**70.815**	**70.815**
Totaal baten	**12.093.076**	**12.618.580**	**12.765.494**	**12.736.327**	**12.692.112**	**12.692.112**	**12.692.112**

De baten voor lichte en zware ondersteuning zijn gebaseerd op een vast bedrag per leerling (bao en SBO). Voor lichte ondersteuning is dit in 2026 € 411,59 per leerling, voor zware ondersteuning € 566,75 per leerling. Het bedrag voor schoolmaatschappelijk werk wordt berekend door het totaal van de achterstandsscores te vermenigvuldigen met € 17,66. Halverwege het jaar worden de definitieve bekostigingstarieven gepubliceerd. In deze begroting 2026 is uitgegaan van de herziene bekostigingsbedragen 2025 + 4,2% (PO raad advies van 16 september 2025) gewerkt.

5. Lasten

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op de lasten van het samenwerkingsverband. Eerst komt er een toelichting op het personeel en de verdeling van de personeelslasten over de programma's 1 t/m 4. Daarna volgen de afdrachten aan SBO en SO en de vier programma's.

5.1. Personeel

De totale formatie in 2026 is 16,91 fte (was in 2025: 16,12 fte). In onderstaande tabel wordt zichtbaar hoe die aan de diverse programma's wordt toegerekend.

Formatie eigen personeel	totaal	Programma 1a Bovenschoolse voorz.		Programma 1b extra overig		Programma 2 netwerkorganisatie		Programma 3 advisering/beoord.		Programma 4 kwal./besturing	
	fte	fte	bedrag	fte	bedrag	fte	bedrag	fte	bedrag	fte	bedrag
Bestuur en staf (administratie)	4,22					0,40	54.955	0,55	52.803	3,27	460.256
Trajectbegeleiders Passend onderwijs	2,57			2,57	364.825						
Adviseurs Passend onderwijs	9,42					9,42	1.240.778				
Poortwachter dyslexie	0,50			0,50	70.815						
Project HB	0,20			0,2	24.911						
Totalen	**16,91**	**0,00**	**0,00**	**3,27**	**460.551**	**9,82**	**1.295.733**	**0,55**	**52.803**	**3,27**	**460.256**

In de specificaties per programma wordt het totaalbedrag aan werkgeverslasten weergegeven.

Poortwachter dyslexie: een APO is voor 50% actief als poortwachter dyslexie. De kosten hiervan worden in rekening gebracht bij de gemeente. Dit zien we terug in de overige baten.
De uitbreiding van de hoeveelheid fte's van 16,12 fte naar 16,91 fte wordt veroorzaakt doordat de inhuur van een ZZP-er als kwaliteitsmedewerker nu intern is belegd (zie bestuur en staf) en vanwege de vervanging van 2 langdurig zieke medewerkers (zie Adviseurs Passend onderwijs).

5.2. Afdrachten aan SBO en SO

Afdrachten SBO en SO	2025	EJP 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Speciaal Onderwijs							
ondersteuningsbekostiging SO	2.963.967	3.018.230	3.047.270	3.111.785	3.111.785	3.111.785	3.111.785
vangnetbepaling SO	84.602	84.602	0	25.000	25.000	25.000	25.000
Speciaal Basisonderwijs							
ondersteuningsbekostiging SBO	2.802.054	2.853.253	2.743.307	2.743.307	2.743.307	2.743.307 €	2.743.307
vangnetbepaling SBO	100.726	100.726	110.750	75.000	75.000	75.000	75.000
Totaal afdrachten	**5.951.349**	**6.056.811**	**5.901.326**	**5.955.092**	**5.955.092**	**5.955.092**	**5.955.092**

Wanneer een leerling met een TLV van het samenwerkingsverband Waterland po wordt ingeschreven op een school voor SBO of SO maakt DUO namens het samenwerkingsverband de bijbehorende ondersteuningsbekostiging over aan het desbetreffende schoolbestuur GO.

Dit gebeurt op basis van het aantal ingeschreven leerlingen op teldatum 1 februari. De totale afdracht in 2026 voor het SBO is € 2.743.307, - (358 leerlingen met een TLV SBO), Voor het SO is dit € 3.047.270 (182 leerlingen met een TLV SO van ons samenwerkingsverband). De aantallen en deelnamepercentages zijn toegelicht in hoofdstuk 3.

Aanvullend hierop passen we de vangnetregeling voor bovenmatige groei toe. Wanneer op een school voor gespecialiseerd onderwijs de groei van het aantal leerlingen tussen 2 februari en 1 juni groter is dan de groei in voorafgaande periode 1 september tot 1 februari, dan is er sprake van bovenmatige groei. Het schoolbestuur waar dit voor geldt kan dan een factuur sturen aan het samenwerkingsverband. Naast de ondersteuningsbekostiging moet dan ook de basisbekostiging worden afgedragen. Voor de te bekostigen groei in 2026 zijn de aantallen en bedragen inmiddels bekend via de vangnettool: er kan in 2026 door twee SBO-besturen aanspraak worden gemaakt op de vangnetregeling voor in totaal zeven leerlingen met een TLV SBO van ons samenwerkingsverband. Voor 2027 -2030 is uitgegaan van een aanname (1 TLV-SO en 5 TLV's SBO).

5.3. Programma's

In hoofdstuk 1 is een toelichting gegeven op de programma-indeling. In deze paragraaf wordt per programma een meer gedetailleerde toelichting gegeven.

5.3.1. Programma 1 – Dekkend netwerk en inclusie

De belangrijkste opdracht voor samenwerkingsverbanden passend onderwijs is het realiseren van een dekkend netwerk en het bereiken van meer inclusief onderwijs. Dit is daarom ook het belangrijkste speerpunt uit het ondersteuningsplan. Programma 1 bestaat uit twee onderdelen:

- P1a: Extra ondersteuning regulier (bedrag per leerling)
- P1b: Extra ondersteuning overig

Voor alle budgetten geldt dat vooraf plannen moeten worden gemaakt waarop achteraf wordt verantwoord.

Programma 1a – Extra ondersteuning regulier (bedrag per leerling)

Programma 1a bevat het schoolbudget voor extra ondersteuning, dat jaarlijks aan de besturen van de bao-scholen wordt beschikt. Met dit budget kunnen de besturen investeren in de context van de leerling. Het wordt verdeeld op basis van het aantal leerlingen.

Wanneer de ontwikkelingen gaan zoals gepland, kunnen de scholen in 2026 rekenen op een bedrag van € 175,- per leerling en voor 2027 ook. Voor de jaren erna geldt dat er in elk geval tenminste € 150,- per leerling beschikbaar wordt gesteld; in de voorliggende meerjarenbegroting 2028 tot en met 2030 is € 162,- per leerling beraamd.

Programma 1b – extra ondersteuning overig

In dit programma is de volgende onderverdeling gemaakt:

- Arrangementen regulier – dit zijn de arrangementen die bij het samenwerkingsverband kunnen worden aangevraagd, wanneer leerlingen in hun context niet voldoende geholpen kunnen worden. Voorbeelden van arrangementen zijn jonge kind, dreigende overstap naar SBO of SO en terugplaatsingen.
- Clusterbekostiging SO (3 en 4) – de Martin Luther Kingschool en de Bets Frijlingschool bieden een voorziening voor leerlingen met een zwaardere ondersteuningsbehoefte dan categorie 1. Hiertoe wordt een garantie van € 150.000, - gesteld, om te voorkomen dat de voorziening bij een lagere deelname onder druk komt te staan. De meerkosten van de TLV's midden en hoog worden van dit bedrag afgetrokken. Op 1 februari 2025 waren dat 7 leerlingen met een categorie midden en 2 met een categorie hoog ingeschreven. Totale meerkosten ten opzichte van TLV's laag: €108.300,-. Daarom wordt in 2026 een extra budget uitgekeerd van € 41.700,-.

1 februari 2025, begrotingsjaar 2026		TLV's van SWV PO Waterland		bedrag hogere bekostiging		
		midden	hoog	midden	hoog	totaal
01KX	Bets Frijlingschool	5	0	€ 46.863,50	€ -	€ 46.863,50
15DZ	OSVO Martin Luther Kingschool	2	2	€ 18.745,40	€ 42.691,54	€ 61.436,94
Totaal Bets Frijling en MLK		**7**	**2**	**€ 65.608,90**	**€ 42.691,54**	**€ 108.300,44**
				Budget clusterbekostiging SO		€ 150.000,00
				Budget na aftrek hogere TLV's		**€ 41.699,56**

- Onderwijs-zorgarrangement Buitengewoon Leren – het arrangement op de zorgboerderij wordt verzorgd door de Martin Luther Kingschool. Het samenwerkingsverband draagt € 63.300,- bij in het kader van dekkend netwerk en bevorderen schoolaanwezigheid.
- Maatwerkbudget – dit arrangement is bedoeld:
  -voor leerlingen die een TLV SBO of SO hebben gekregen, maar waar de bao-school (of de SBO-school) de leerling toch binnenboord houdt met een aanvullend arrangement. Het verschil bekostiging regulier en TLV is hiervoor beschikbaar.
  -voor leerlingen met een onderwijs-zorgarrangement waarin het dekkend netwerk niet voorziet.

- Startgroep SO cluster 4 naar ontschot SBO/SO –De Bets Frijlingschool heeft een jonge kindgroep in het kader van het dekkend netwerk. Omdat deze voorziening (nog) niet kostendekkend is, wordt er hiertoe extra budget opgenomen in de begroting. Hiervan kunnen ook leerlingen profiteren met een TLV SBO, die een zwaardere ondersteuningsbehoefte hebben dan die op het SBO geboden kan worden.
- Extra ondersteuningsbudget SBO voorkoming SO – het budget kan structureel worden ingezet. Voor de drie SBO-scholen is € 60.000,- per school beschikbaar; in de begroting is een budget van € 180.000, - opgenomen. De scholen doen verantwoording op de inzet van de middelen en het effect wat hiermee bereikt is.
- Project begaafde leerlingen – In 2025 is de subsidie 2023-2025 volledig uitgeput conform de voorwaarden van de subsidie-eisen. In 2026 wordt door het Rijk structureel € 9,80 per leerling beschikbaar gesteld voor begaafdheid aan de lumpsumbekostiging van samenwerkingsverbanden. Dit volledige bedrag is geoormerkt voor begaafdheid opgenomen in de begroting.
- Pilot startklassen jonge kind in regulier – Uitgangspunt van de pilot is dat er minder kinderen in de SBO-setting terecht komen. We starten met een pilot binnen 1 kern van 1 januari 2025 tot en met 31 juli 2027. Wanneer deze pilots succesvol zijn, kan het principe overgenomen worden door andere kernen. In de structurele situatie kunnen hiervoor de vrijvallende TLV-gelden SBO worden ingezet.
- Dyslexie – feitelijk zijn dit budgetten die niet thuishoren bij het samenwerkingsverband.
    - De poortwachter dyslexie is een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Het SWV voert deze poortwachtersrol uit en brengt de kosten in rekening bij de gemeente.
    - Uit praktische overwegingen heeft het samenwerkingsverband de licentie voor Lexima Bouw! centraal ingekocht. Om de administratieve last te verminderen, is besloten dat het samenwerkingsverband vanaf nu deze kosten op zich neemt.

Programma 1 - Dekkend aanbod en inclusie	2025	EJP 2025	2026		2027	2028	2029	2030
Programma 1a - Extra ondersteuning regulier (bedrag per leerling)	175	**175**	175		175	162	162	162
Schoolbudget, bedrag per leerling	2.198.000	2.198.000	2.188.725		2.188.725	2.026.134	2.026.134	2.026.134
Subtotaal programma 1a	**2.198.000**	**2.198.000**	**2.188.725**		**2.188.725**	**2.026.134**	**2.026.134**	**2.026.134**
Programma 1b - Extra ondersteuning overig								
Arrangementen regulier	400.000	240.000	250.000		250.000	200.000	200.000	200.000
Clusterbekostiging so (3 en 4)	0	0	41.700		41.700	41.700	41.700	41.700
Project begaafde leerlingen	389.009	480.000	101.067		101.067	101.067	101.067	101.067
Coordinator begaafde leerlingen	0	0	24.911		24.911	24.911	24.911	24.911
Onderwijs-zorgarrangement Buitengewoon Leren	60.000	60.000	63.300		63.300	63.300	63.300	63.300
Maatwerkbudget	100.000	120.000	100.000		100.000	100.000	100.000	100.000
Startgroep so cl. 4 naar ontschot startgroep sbo/so	60.000	60.000	63.300		63.300	63.300	63.300	63.300
Extra ondersteuningsbudget sbo voorkoming so	165.000	165.000	180.000		180.000	180.000	180.000	180.000
Pilot startklassen jonge kind in regulier	100.000	100.000	100.000		83.333	25.111	25.111	25.111
Salarislasten trajectbegeleiders	330.278	370.171	364.825		364.825	364.825	364.825	364.825
Salarislasten poortwachter dyslexie	63.525	67.380	70.815		70.815	70.815	70.815	70.815
Licentie Lexima Bouw!	50.000	50.000	52.500		52.500	52.500	52.500	52.500
Subtotaal programma 1b	**1.717.812**	**1.712.551**	**1.412.418**		**1.395.751**	**1.287.529**	**1.287.529**	**1.287.529**
Totaal programma 1	**3.915.812**	**3.910.551**	**3.601.143**		**3.584.476**	**3.313.663**	**3.313.663**	**3.313.663**

5.3.2. Programma 2 – Netwerkorganisatie

In programma 2 zijn de budgetten opgenomen van alle activiteiten die in netwerkverband worden uitgevoerd.

- Ontwikkeling van (samenwerking in) de kernen – dit bestaat uit twee onderdelen, die worden bekostigd op basis van een vooraf ingediend plan. Achteraf wordt hierop verantwoord. De projecten worden ondersteund door het SWV.
    - Ontwikkeling van kernen regulier – dit budget wordt structureel beschikbaar gesteld voor zeven kernen. De kernen hebben de vrijheid om ieder hun eigen accenten te leggen in de samenwerking. Per kern is het bedrag verhoogd naar € 70.000 per kalenderjaar. Per kern is een regiehouder (voorzitter of penningmeester) aangewezen, die tevens optreedt als budgethouder.
    - Ontwikkeling van kern SBO/SO/nieuwkomers – de SBO/SO/nieuwkomers scholen stemmen met elkaar af hoe ze de reguliere scholen zo goed mogelijk gaan bedienen. Het is de bedoeling dat met inzet en expertise van de kern SBO/SO/nieuwkomers de context in het reguliere onderwijs versterkt wordt. Ook wordt de onderlinge samenwerking binnen deze kern gebruikt om expertise te delen en elkaar te versterken. Voor deze kern is het bedrag verhoogd naar € 100.000 per kalenderjaar.
- Ouder- en jeugdsteunpunt – samenwerkingsverbanden passend onderwijs zijn verplicht tot het inrichten van een ouder- en jeugdsteunpunt. Om de werkzaamheden voor dit steunpunt te kunnen doen wordt een van de APO's voor 16 uur per week ingezet.

Daarnaast is een klein budget beschikbaar voor communicatie, het organiseren van themamiddagen en voor deskundigheidsbevordering m.b.t. het Ouder- en jeugdsteunpunt.

- Communicatie, nieuwsbrieven, onderzoek. Het samenwerkingsverband wil zichtbaarder zijn in de regio. Dit vraagt om een modernisatie van de communicatie in het veld. Aanpassingen van de website, sociale media, en beeldmateriaal zijn hier onderdeel van. Tevens willen we in het kader van de samenwerking en het leren van en met elkaar in de regio jaarlijks good practice filmpjes maken ter inspiratie voor onze gezamenlijke opdracht naar inclusie.
- Conferenties – dit budget wordt ingezet voor bijeenkomsten om inspiratie en uitvoering te geven aan het nieuwe Ondersteuningsplan 26-30.
- Professionalisering leerkrachten bao – professionalisering met als doel kwaliteitsverbetering van de competenties van de leerkracht met als doel inclusie door een versterkte context.
- Overgang po-vo – het samenwerkingsverband draagt bij aan Onderwijs Transparant, dat wordt gebruikt om de overgang van po naar vo te faciliteren.
- Projecten schoolaanwezigheid
    - R-Bij individueel – een leerkracht komt thuis bij leerlingen die tijdelijk niet meer naar school gaan en biedt hen onderwijs op maat, met als doel een geleidelijke en duurzame terugkeer naar school te realiseren.
    - R-Bij groep – De R-Bij groep is in sept 25 gestart op SBO de Plankier en is bedoeld om leerlingen die tijdelijk niet meer naar school gaan, al dan niet na een individueel R-Bij traject, weer in een groep te laten functioneren, met als doel een geleidelijke en duurzame terugkeer naar school te realiseren.
    - Gedrags-/sportcoach – Deze coach is onder meer verbonden aan de R-Bij groep en voert tevens individuele arrangementen uit ter voorkoming van niet volledige schoolaanwezigheid.
- Er wordt extern projectleiding ingehuurd om doelen en projecten uit het Ondersteuningsplan te realiseren.

Programma 2 - Netwerkorganisatie	2025	EJP2025	2026		2027	2028	2029	2030
Pilot Kern	25.000	25.000	0		0	0	0	0
Ontwikkeling van kernen regulier	166.667	166.667	490.000		490.000	490.000	490.000	490.000
Ontwikkeling van regiokern speciaal	75.000	75.000	100.000		100.000	100.000	100.000	100.000
Ouder- en jeugdsteunpunt	5.000	1.500	1.500		1.500	1.500	1.500	1.500
Communicatie, nieuwsbrieven, onderzoek	30.000	30.000	35.000		35.000	35.000	35.000	35.000
Conferenties	50.000	50.000	50.000		50.000	50.000	50.000	50.000
Professionalisering leerkrachten bao	50.000	50.000	50.000		50.000	50.000	50.000	50.000
Overgang po-vo	10.000	10.378	11.000		11.000	11.000	11.000	11.000
Projecten schoolaanwezigheid	100.000	150.000	250.000		200.000	150.000	150.000	150.000
Inhuur projectleiding	50.000	10.233	45.000		50.000	50.000	50.000	50.000
Salarislasten adviseurs passend onderwijs	1.040.498	1.085.711	1.211.851		1.211.851	1.211.851	1.211.851	1.211.851
Salarislasten projectleiding eigen dienst	0	40.000	27.229		27.229	27.229	27.229	27.229
Salarislasten ouder- en jeugdsteunpunt	52.500	52.500	56.652		56.652	56.652	56.652	56.652
Totaal programma 2	**1.654.665**	**1.746.989**	**2.328.232**		**2.283.232**	**2.233.232**	**2.233.232**	**2.233.232**

5.3.3. Programma 3 – Advisering en beoordeling

Dit programma bevat de kosten van het TLV-proces. De voorzitter van de TLV-commissie en administratieve ondersteuning zijn medewerkers in dienst van het samenwerkingsverband. Daarnaast worden onafhankelijke deskundigen extern ingehuurd.

Programma 3 - Advisering en beoordeling	2025	EJP 2025	2026		2027	2028	2029	2030
Salarislasten eigen personeel	103.169	86.500	52.800		52.800	52.800	52.800	52.800
Onafhankelijk deskundigenadvies (inhuur)	40.000	165.000	205.000		180.000	180.000	180.000	180.000
Licentie Kindkans	50.000	10.500	11.000		11.000	11.000	11.000	11.000
Totaal programma 3	**193.169**	**262.000**	**268.800**		**243.800**	**243.800**	**243.800**	**243.800**

5.3.4. Programma 4 – Kwaliteit en besturing

Het programma kwaliteit en besturing is faciliterend aan de overige programma's en bevat de kosten van de nieuwe governance.

Programma 4 - Kwaliteit en besturing	2025	EJP2025	2026		2027	2028	2029	2030
Salarislasten bestuur en staf	365.534	365.510	460.256		460.256	460.256	460.256	460.256
Inhuur kwaliteitsmedewerker	80.000	80.000	27.500		27.500	27.500	27.500	27.500
Professionalisering intern	30.000	45.000	50.000		40.000	40.000	40.000	40.000
Overige personeelskosten	25.000	13.000	15.000		15.000	15.000	15.000	15.000
Afschrijvingen	72.750	62.000	65.000		65.000	65.000	65.000	65.000
Huisvesting	80.000	73.000	78.000		78.000	78.000	78.000	78.000
Energie	0	3.000	4.000		4.000	4.000	4.000	4.000
Overige huisvestingslasten (schoonmaak en klein onderhoud)	0	20.000	18.000		18.000	18.000	18.000	18.000
Administratiekosten	16.000	17.200	18.000		18.000	18.000	18.000	18.000
Accountantskosten	10.000	9.500	9.680		9.680	9.680	9.680	9.680
Arbodienst	0	16.000	15.000		15.000	15.000	15.000	15.000
Controller	35.000	38.000	40.000		40.000	40.000	40.000	40.000
Kantoorkosten	8.500	5.000	5.000		5.000	5.000	5.000	5.000
Bestuurs- en vergaderkosten	10.000	6.000	6.000		6.000	6.000	6.000	6.000
Vacatievergoeding RvT en onkosten	25.000	25.000	25.000		25.000	25.000	25.000	25.000
Ondersteuningsplanraad	6.500	6.500	6.500		6.500	6.500	6.500	6.500
Kwaliteitszorg	50.000	31.000	35.000		35.000	35.000	35.000	35.000
ICT	45.000	48.000	45.000		45.000	45.000	45.000	45.000
Licenties	10.000	5.000	5.000		5.000	5.000	5.000	5.000
Verzekeringen	5.000	9.000	9.000		9.000	9.000	9.000	9.000
Juridische kosten	5.000	5.000	5.000		5.000	5.000	5.000	5.000
AVG, Functionaris Gegevensbescherming	8.000	4.000	4.000		4.000	4.000	4.000	4.000
Overige lasten	8.100	1.000	1.000		1.000	1.000	1.000	1.000
Financiële baten en lasten	5.000	500	1.000		1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal programma 4	**900.384**	**888.210**	**947.936**		**937.936**	**937.936**	**937.936**	**937.936**

6. Resultaat en mutaties Eigen vermogen

Samenvatting		EJP 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Baten		12.618.580	12.765.494	12.736.327	12.692.112	12.692.112	12.692.112
Afdrachten		6.056.811	5.901.326	5.955.092	5.955.092	5.955.092	5.955.092
Programma's		6.807.750	7.146.111	7.049.444	6.728.631	6.728.631	6.728.631
Resultaat		-245.981	-281.943	-268.208	8.390	8.390	8.390
Ontwikkeling Eigen vermogen	**31-12-2024**	**EJP 2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Algemene reserve per 31-12	1.195.837	983.629	701.686	433.478	441.868	450.258	458.648
Bestemmingsreserve ouder- en jeug	33.773	0	0	0	0	0	0
Eigen Vermogen	**1.229.610**	**983.629**	**701.686**	**433.478**	**441.868**	**450.258**	**458.648**

De voorliggende begroting 2026 sluit met een negatief exploitatieresultaat van € 281.943,-. Het verwachte resultaat kan per 31 december 2026 ten laste worden gebracht van het Eigen vermogen.

Balans 31 december 2025

Na verwerking van het verwachte resultaat uit de eindejaarsprognose van 2025 (= -/- € 245.981,-) zal per 31 december 2025 een Eigen vermogen aanwezig zijn van € 983.629,- en dat is ruim boven het eigen vermogen op basis van de signaleringswaarde van 3,5%.

Balans 31 december 2026

Uitgangspunt is het deel van het eigen vermogen boven de € 423.000,- in twee jaar in te zetten; dat gaat om een bedrag van € 560.000,- (€ 280.000 per jaar). In 2026 wordt er gekoerst op een negatief exploitatieresultaat van € 281.943, waarna er in 2027 ook nog sprake kan zijn van een begroting met een verwacht negatief exploitatieresultaat van € 268.208. Vanaf 2028 zal er vervolgens een begroting met een nihil-resultaat (iets boven/ onder € 0,00) moeten worden gepresenteerd.

7. Risicobeheersing

In deze risicoparagraaf is een aantal risico's op hoofdlijnen beschreven. Voor een volledig beeld wordt verwezen naar de risicoanalyse die in 2023 is gehouden. Uit de rapportage blijken andere risico's die consequenties hebben voor de begroting.

In de voorliggende begroting zijn de volgende risico's te onderscheiden:

Korting op lumpsum schoolbesturen

In het stelsel passend onderwijs is erin voorzien dat wanneer de verplichte afdrachten aan het SO het totale budget zware ondersteuning (inclusief verevening) te boven gaan, er door DUO een automatische korting op de lumpsum van de deelnemende schoolbesturen wordt toegepast. Datzelfde geldt in geval de verplichte afdrachten voor SBO het totale budget lichte ondersteuning te boven gaan. In onderstaand overzicht wordt dit risico in beeld gebracht. Wanneer de uitputtingspercentages stijgen en in de buurt van de 100% komen, is er sprake van een reëel risico. Dat is, zowel bij de afdrachten SBO, als SO, zie onderstaande tabel, niet het geval in de komende periode.

Uitputting budget lichte ondersteuning	2026	2027	2028	2029	2030
Maximale afdracht aan SBO bedraagt	5.147.756	5.147.756	5.147.756	5.147.756	5.147.756
werkelijke afdracht SBO (via DUO)	2.743.307	2.743.307	2.743.307	2.743.307	2.743.307
werkelijke afdracht t.o.v. werkelijke afdı	53%	53%	53%	53%	53%
Uitputting budget zware ondersteuning	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Maximale afdracht aan SO bedraagt	7.290.726	7.290.726	7.290.726	7.290.726	7.290.726
werkelijke afdracht SO (via DUO)	3.047.270	3.111.785	3.111.785	3.111.785	3.111.785
werkelijke afdracht t.o.v. werkelijke afdı	42%	43%	43%	43%	43%

Kortom, de afdrachten SBO en SO zijn van dusdanige omvang dat van een korting op de lumpsum van de deelnemende schoolbesturen geen sprake is.

Beïnvloedbaarheid van de begrotingsposten

De begrotingsposten die samenhangen met het aantal afgegeven TLV's (deelname SBO en SO) zijn slechts op de langere termijn beïnvloedbaar, omdat ze direct bepaald worden door het aantal leerlingen.

Bovendien geldt in het geval van de jonge kinderen op het SBO en SO dat deze een langere verblijfsduur hebben, waardoor de verandering in beleid pas jaren later te zien valt. In totaal beslaan deze posten ca. 50% van de totale baten. Het blijft daarom essentieel dat de leerlingstromen worden gemonitord.

Leerlingstromen en informatieproducten DUO

De belangrijkste risico's die het samenwerkingsverband loopt, liggen op het vlak van leerlingstromen en aantallen afgegeven TLV's. Een stijging van het aantal toelaatbaarheidsverklaringen SBO en SO legt een grote druk op het totale budget. Het is dus van belang dat we de leerlingstromen nauwlettend monitoren en sturen op een laag verwijzingspercentage. Helaas zijn de informatieproducten van DUO nog steeds niet 100% op orde; in het najaar van 2025 werd tot driemaal toe een overzicht van de vangnettool gepubliceerd met voor ons samenwerkingsverband verschillende informatie.

Bovenmatig vermogen

Zoals eerder aangegeven bij de ontwikkelingen wordt een eventuele korting op de bekostiging overgelaten aan het nieuwe kabinet. Op dit moment lijkt het risico beperkt, omdat het geen onderwerp van gesprek is.

Onderuitputting van budgetten

De meerjarenbegroting sluit aan op het ondersteuningsplan en is doelmatiger ingericht dan voorgaande jaren. Toch bestaat ook binnen deze begroting het risico op onderuitputting dat kan leiden tot een positiever resultaat. Met de tweemaandelijkse monitoring van dumpoverzichten kan er tijdig gestuurd worden op de voortgang van ontwikkelingen en lijkt hierdoor het risico verminderd.

btw

De samenwerkingsverbanden hebben in 2022 een ophoging van de bekostiging ontvangen in verband met de toen veronderstelde btw-plicht op detacheringen. Op basis van de brief van de Belastingdienst[1] van 3 april 2024 kan worden geconcludeerd dat samenwerkingsverband Waterland po geen btw-risico loopt. Wel is de bekostiging van de samenwerkingsverbanden verhoogd met het oog op de btw-plicht. Hoewel hier nog geen signalen over zijn, is er een kans dat de verhoging van de bekostiging wordt teruggedraaid. We lopen hier een risico van ca. € 165.000. Er zijn momenteel geen signalen dat dit gaat gebeuren, het risico is dus beperkt.

[1] https://www.steunpuntpassendonderwijs-povo.nl/document/verduidelijking-over-btw-compensatie-voor-samenwerkingsverbanden-bij-detachering/

Samenwerking

In het ondersteuningsplan en ook in de meerjarenbegroting wordt een onderscheid gemaakt tussen de netwerkorganisatie en de bureauorganisatie van samenwerkingsverband Waterland po. De bureauorganisatie is faciliterend aan de netwerkorganisatie: op de scholen moet het passend onderwijs immers gebeuren. Voor het slagen van het ondersteuningsplan en het realiseren van de uitgangspunten van deze meerjarenbegroting is het van belang dat alle scholen en schoolbesturen goed samenwerken. Is dat niet het geval, dan verwordt deze meerjarenbegroting tot een papieren werkelijkheid en komt mogelijk één van de meer pessimistische scenario's in beeld.

Doelmatige inzet van middelen

In 2025 is een flinke slag gemaakt in de doelmatige besteding van middelen: budgetten worden steeds gerichter ingezet en de onderbouwing hiervan is aanzienlijk verbeterd. Tegelijkertijd krijgt de inhoudelijke versterking van deze doelmatigheid pas echt vorm wanneer de PDCA-cyclus structureel wordt gekoppeld aan de doelstellingen van het nieuwe Ondersteuningsplan. Daarmee wordt niet alleen vooraf duidelijk welk doel met de inzet van middelen wordt nagestreefd, maar ook hoe resultaten worden gemeten en geëvalueerd. Zo ontstaat een cyclisch en lerend proces waarin middelen aantoonbaar bijdragen aan de realisatie van de gezamenlijke ambities van het samenwerkingsverband.

Risico langdurige ziekte en vervangingskosten

Het samenwerkingsverband is eigenrisicodrager voor de kosten die samenhangen met langdurige arbeidsongeschiktheid van medewerkers. Dit betekent dat wij zelf verantwoordelijk zijn voor de financiële gevolgen van uitval, waaronder de kosten voor vervanging. Omdat wij niet verzekerd zijn tegen deze vervangingskosten, vormt een eventuele langdurige ziekteperiode van één of meerdere medewerkers een reëel financieel risico. Afhankelijk van de duur en omvang van de vervanging kunnen de kosten aanzienlijk oplopen, wat druk kan zetten op de beschikbare middelen binnen de begroting. Het risico blijft daarmee onvoorspelbaar en vraagt om voortdurende monitoring en, waar mogelijk, het treffen van beheersmaatregelen.

8. Vermogenspositie

Het samenwerkingsverband heeft de opdracht om niet alleen de rijksbijdragen doelmatig in te zetten, maar ook het als bovenmatig aangemerkte deel van de publieke reserves. De signaleringsgrens hiervoor is 3,5% van de totale rijksbaten. Voor 2025 gaat dit op basis van de eindejaarsprognose 2025 om een grens van € 437.150,-. Er zal nog € 546.447,- aan bovenmatig Eigen vermogen zijn per 31 december 2025.
We hebben ervoor gekozen om het bovenmatige deel van het vermogen niet in een keer in te zetten, maar verspreid over een periode van twee jaar in 2026 en 2027. Een meer geleidelijke inzet van de extra middelen geeft ons de ruimte om tussentijds bij te sturen en vergroot de kans op een doelmatige inzet en daarmee op duurzame ontwikkelingen ten bate van onze leerlingen.
Met het oog op de toekomst wil het samenwerkingsverband dicht bij de grens van 3,5% blijven. Het is positief dat er vanaf 2027 ruimte is voor verdere ontwikkelingen voor het nieuwe ondersteuningsplan 2026-2030. Hier zal tijdig op worden geanticipeerd.
De financiële situatie van samenwerkingsverband Waterland po is gezond.

Verwachte ontwikkeling vermogenspositie					
			Vermogen		
Jaar	resultaat	eindejaar	% baten	signalering	bovenmatig
2016 (reslisatie)	431.070	658.550	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2017 (realisatie)	-308.209	350.341	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2018 (realisatie)	203.719	554.060	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2019 (realisatie)	49.726	603.786	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2020 (realisatie)	-187.725	416.061	5,5%	264.911	151.150
2021 (realisatie)	-40.690	375.371	4,8%	275.728	99.643
2022 (realisatie)	337.690	713.061	7,8%	320.393	392.668
2023 (realisatie)	12.177	725.238	6,8%	370.708	354.530
2024 (realisatie)	504.371	1.229.609	10,7%	400.446	829.163
2025 (prognose)	-245.981	983.628	7,9%	437.150	546.477
2026 (begroting)	-281.943	701.685	5,6%	441.745	259.940
2027 (begroting)	-268.208	433.477	3,4%	441.745	-8.269
2028 (begroting)	8.390	441.867	3,5%	441.745	121
2029 Begroting)	8.390	450.257	3,6%	441.745	8.511
2030 (begroting)	8.390	458.647	3,6%	441.745	16.901

Bijlage 1: algemene kaders en uitgangspunten

De meerjarenbegroting dient te voldoen aan de volgende kaders en uitgangspunten.

- ***Beleidsmatig kader:*** Het beleid van het swv Waterland po is vastgelegd in het Ondersteuningsplan 2022 - 2026. Jaarlijks wordt dit geconcretiseerd in een jaarplan. Daarnaast worden binnen de speerpunten onderwerpen verder uitgewerkt. De meerjarenbegroting 2027-2030 en de jaarbegroting 2026 vloeien hier logisch uit voort.
- ***Financiële middelen:*** Het gros van de middelen van het swv po Waterland zijn rijksbijdragen. Ten opzichte van voorgaande jaren is de systematiek van bekostiging flink gewijzigd.
- ***Voorzichtigheidsprincipe:*** De (formele, reële) meerjarenbegroting wordt conservatief opgesteld. Baten of besparingen worden begroot vanaf het moment dat hier zekerheid over is in de vorm van beschikkingen of contracten, lasten of verzwaringen direct. Voor nieuw beleid geldt hetzelfde: pas wanneer er sprake is van een besluit wordt dit meegenomen als gegeven. Wel worden realistische aannames opgenomen voor nieuwe ambities.
- ***Realistisch:*** De meerjarenbegroting bevat een realistische verwachting van de ontwikkeling van leerlingaantallen en deelnamepercentages.
- ***Transparant:*** Alle uitgangspunten en beleidsmatige afspraken zijn herleidbaar opgenomen in de meerjarenbegroting en worden gepresenteerd in de notitie. Waar mogelijk wordt een relatie gelegd met de afspraken in het kader van ons kwaliteitsbeleid (o.a. vastgelegd in Perspectief Op School).
- ***Meerjarenperspectief:*** De begroting wordt altijd opgesteld in meerjarenperspectief: de jaarbegroting is de eerste (uitgewerkte) jaarschijf van de meerjarenbegroting. Het meerjarenperspectief bevat het eerste jaar en de drie jaren daarna. Hierdoor wordt zichtbaar wat de effecten van beleid op de middellange termijn zijn.
- ***Scenario's:*** Naast de formele meerjarenbegroting, die conservatief is opgesteld, wordt een aantal scenario's doorgerekend. De ontwikkeling van deelnamepercentages en nieuw beleid bevat altijd een bepaalde mate van onzekerheid. Daarom worden ook alternatieve scenario's uitgewerkt. De tussentijdse monitoring is gericht op het goedgekeurde (streef)scenario en, afhankelijk van de ontwikkeling, ook op (een van) de andere scenario's.
- ***Resultaat en indexering:*** Gestreefd wordt naar een sluitende meerjarenbegroting, waarbij het minimaal benodigde eigen vermogen richtinggevend is.
- ***Vermogen:*** Het samenwerkingsverband houdt eigen vermogen aan voor:
  - Risico's die voortkomen uit de risicoanalyse en waarvan is afgesproken dat die door het samenwerkingsverband opgevangen moeten (kunnen) worden.
  - Egalisatiereserve, met twee oogmerken:

- Liquiditeitenbeheer – lopende het jaar kan het voorkomen dat inkomsten niet dezelfde fasering kennen als uitgaven.
- Meerjarenbeleid – de resultaten kunnen fluctueren over de jaren heen. Deels wordt hiermee in de risicoanalyse rekening gehouden, deels zal hier een beperkte extra reserve voor moeten worden aangehouden.

De Inspectie gaat samenwerkingsverbanden met een mogelijk bovenmatig publiek eigen vermogen hierop bevragen. Als signaleringswaarde wordt hiervoor gehanteerd 3,5% van de totale baten van het samenwerkingsverband, met een minimum van € 250.000. Voor het swv po Waterland betekent dit een eigen vermogen van € 437.150,- per 31 deember 2025 is toegestaan.

- ***Tekorten en overschotten:*** In eerste instantie worden tekorten ten laste van het eigen vermogen gebracht. Vervolgens wordt, in relatie tot de ontwikkeling van de deelnamepercentages, het principe van de communicerende vaten toegepast. De achterliggende gedachte is dat het swv-netwerk verantwoordelijk is voor het dekkend aanbod. Ook is de bedoeling het model zo in te richten dat het faciliterend is aan de route naar inclusiever onderwijs.
  - Als de deelname bao zo laag wordt (lees: het aantal TLV's SBO en SO stijgt sterk) dat we middelen tekort komen, leveren de leden van het netwerk een financiële bijdrage aan het dekkend netwerk.
  - Als de deelname bao stijgt, dan blijven meer leerlingen in het reguliere onderwijs en zijn daar meer ondersteuningsmiddelen nodig.
- ***Risicomanagement:*** Het risicomanagement wordt cyclisch ingestoken. Dat betekent dat in alle rapportages en beleidsdocumenten aandacht wordt besteed aan de effecten op het risicoprofiel van het samenwerkingsverband. Idealiter is een uitgebreide risicoanalyse het vertrekpunt. Deze analyse is gehouden in 2023. De hoofdlijn hiervan wordt beschreven in hoofdstuk 7.

Aanvullend zijn de volgende kwantitatieve uitgangspunten toegepast:

- De ontwikkeling van het aantal leerlingen ten opzichte van 1 februari 2025 wordt gebaseerd op de prognoses van DUO[2].
- Het streven naar meer inclusiviteit beoogt een stijging van de deelname aan het reguliere bao.

[2] https://duo.nl/open_onderwijsdata/primair-onderwijs/aantal-leerlingen/prognose-leerlingen.jsp

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting is verder gebruik gemaakt van de volgende informatie:

- Leerlingaantallen per teldatum 1 februari 2026, op basis van een inschatting.
- De meest actuele gegevens en tarieven van het ministerie van OCW, conform de circulaire van OCW van juli 2025, vermeerderd met 4,2% voor de baten en afdrachten en vermeerderd met 5,5% voor de werkgeverslasten (PO-raad advies, september 2025). Dit zijn de tarieven die naar verwachting in de eerste beschikkingen gehanteerd zullen worden.
- Tussentijdse financiële rapportages, inclusief lopende verplichtingen.
- Actuele ontwikkelingen.

Bijlage 2: beslisregels nabetalingen

In het kader van het strategisch beleid van het samenwerkingsverband zetten we in op goede strategische planning en geplande toewijzing van middelen aan schoolbesturen. Dat doen we onder meer door uit te gaan van:

- *Onze langetermijnvisie en Ondersteuningsplan*
  We maken proactief plannen voor de doelmatige inzet van middelen die aansluiten bij het Ondersteuningsplan: structurele middelen voor de basis- en extra ondersteuning ter versterking van de onderwijscontext, werken in kernen, professionalisering van medewerkers, en de versterking van het netwerk.
- *Scenarioplanning*
  In de begroting werken we met meerdere scenario's waarbij we proactief kunnen inspelen op financiële trends.
- *Voorkomen bovenmatig eigen vermogen*
  We sturen beleidsmatig op het voorkomen van bovenmatig eigen vermogen. Daar waar dit door nabetalingen laat in het kalenderjaar door de overheid gebeurt, nemen we deze middelen meteen mee in de begroting voor het volgende jaar (bijvoorbeeld door een tijdelijke hogere financiering per leerling voor de basis- en extra ondersteuning aan de schoolbesturen).
- *Goed zicht op de onderwijspraktijk*
  We zorgen dat we goed zicht hebben op de ambities, wensen, behoeften en ontwikkelpunten, om hierbij zo goed mogelijk te kunnen aansluiten.
- *Tussentijdse evaluaties en financiële rapportages*
  We monitoren onze plannen nauwkeurig en sturen waar nodig (ook financieel) bij.
- *Heldere verantwoordingseisen*
  Verantwoordingscriteria en werkwijze zijn vooraf bekend, om ervoor te zorgen dat middelen doelmatig en rechtmatig worden ingezet

Uitzonderingen nabetaling

- De nabetaling betreft een *compensatiemaatregel.* Schoolbesturen kunnen dan naar rato gecompenseerd worden. Bijvoorbeeld compensatie voor afdracht BTW, voor indexering inflatie of CAO- maatregelen, mits het swv hier extra middelen voor heeft ontvangen, anders dan al opgenomen in de begroting.
- De nabetaling betreft compensatie voor onvoorziene kosten gekoppeld aan een nieuwe maatregel of nieuwe eisen vanuit OCW die schoolbesturen lopend het jaar al gemaakt hebben, mits het SWV hier extra middelen voor heeft ontvangen.

Bijlage 3: uitwerking scenario's

In deze bijlage staat de uitwerking van twee alternatieve scenario's:

- Scenario 1: het aantal TLV's SBO en SO blijft gelijk
- Scenario 2: het aantal TLV's SBO en SO stijgt

In onderstaand overzicht worden per scenario de verschillen gepresenteerd ten opzichte van scenario in de meerjarenbegroting

Baten	2026	2027	2028	2029	2030
Totaal baten	**12.765.494**	**12.736.327**	**12.692.112**	**12.692.112**	**12.692.112**
Afdrachten SBO en SO	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Speciaal Onderwijs					
ondersteuningsbekostiging SO	3.047.270	3.047.270	3.047.270	3.047.270	3.047.270
vangnetbepaling SO	0	25.000	25.000	25.000	25.000
Speciaal Basisonderwijs					
ondersteuningsbekostiging SBO	2.743.307	2.743.307	2.743.307	2.743.307	€ 2.743.307
vangnetbepaling SBO	110.750	75.000	75.000	75.000	75.000
Totaal afdrachten	**5.901.326**	**5.890.576**	**5.890.576**	**5.890.576**	**5.890.576**
Bestedingsruimte was (zie begroting 2026):	**8.664.168**	**6.781.236**	**6.737.021**	**6.737.021**	**6.737.021**
Bestedingsruimte wordt:	**6.864.168**	**6.845.751**	**6.801.536**	**6.801.536**	**6.801.536**
Toename bestedingsruimte		**64.515**	**64.515**	**64.515**	**64.515**

Tabel 1 Scenario aantallen TLV's SBO en SO blijven gelijk

In scenario 0 – de voorliggende begroting en meerjarenbegroting – is de bestedingsruimte weergegeven die ontstaan door de verplichte afdrachten aan SBO en SO in mindering te brengen op de totale baten. Deze bestedingsruimte zal toenemen wanneer het aantal afgegeven TLV's SBO en SO gelijk blijft aan het aantal op 1 februari 2025. Op basis van de berekening in de tabel gaat dat om een bedrag van € 64.515,- per jaar.

Baten	2026	2027	2028	2029	2030
Totaal baten	**12.765.494**	**12.742.269**	**12.703.997**	**12.709.939**	**12.715.881**
Afdrachten SBO en SO	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Speciaal Onderwijs					
ondersteuningsbekostiging SO	3.047.270	3.206.080	3.376.864	3.535.674	3.706.458
vangnetbepaling SO	0	25.000	25.000	25.000	25.000
Speciaal Basisonderwijs					
ondersteuningsbekostiging SBO	2.743.307	2.819.935	2.896.564	2.973.193	€ 3.049.821
vangnetbepaling SBO	110.750	75.000	75.000	75.000	75.000
Totaal afdrachten	**5.901.326**	**6.126.016**	**6.373.428**	**6.608.867**	**6.856.279**
Bestedingsruimte was (zie begroting 2026):	**6.664.168**	**6.781.236**	**6.737.021**	**6.737.021**	**6.737.021**
Bestedingsruimte wordt:	**6.864.168**	**6.616.254**	**6.330.569**	**6.101.072**	**5.859.602**
Afname bestedingsruimte		**-164.982**	**-406.452**	**-635.949**	**-877.419**

Tabel 2 Scenario aantallen TLV's SBO en SO stijgen jaarlijks met 10

In scenario 0 – de voorliggende begroting en meerjarenbegroting – is de bestedingsruimte weergegeven die ontstaan door de verplichte afdrachten aan SBO en SO in mindering te brengen op de totale baten. Deze bestedingsruimte zal afnemen wanneer het aantal afgegeven TLV's SBO en SO elk jaar met 10 TLV's SBO en 10 TLV's SO toeneemt ten opzichte van de teldatum t-1. Op basis van de berekening in de tabel neemt de bestedingsruimte in 2027 met € 164.982 af, in 2028 met € 406.452,- etcetera.

Bijlage 4: begroting en meerjarenbalans volgens RJO

In de jaarrekening moet het samenwerkingsverband zich verantwoorden conform de richtlijnen van de RJO. Deze indeling geeft niet de mogelijkheden om de aansluiting met het beleid zichtbaar te maken. Daarom heeft het samenwerkingsverband gekozen voor een programmatisch ingedeelde begroting. Wanneer de meerjarenbegroting wordt vertaald naar de overheidsvoorschriften, dan zien we het volgende beeld:

	Begroting op hoofdlijnen in RJO format	2025	EJP 2025	2026		2027	2028	2029	2030
	Baten								
3.1	rijksbijdragen	12.029.551	12.490.006	12.621.297		12.621.297	12.621.297	12.621.297	12.621.297
3.2	overige baten	63.525	128.573	144.197		115.030	70.815	70.815	70.815
	Totaal baten	**12.093.076**	**12.618.580**	**12.765.494**		**12.736.327**	**12.692.112**	**12.692.112**	**12.692.112**
	Lasten								
4.1	Personeel	1.955.504	2.067.772	2.156.035		2.156.035	2.156.035	2.156.035	2.156.035
4.2	Afschrijvingen	72.750	62.000	65.000		65.000	65.000	65.000	65.000
4.3	Huisvesting	80.000	96.000	100.000		100.000	100.000	100.000	100.000
4.4	Overige instellingslasten	1.231.109	1.397.311	1.248.051		1.168.051	1.118.051	1.118.051	1.118.051
4.5	Doorbetalingen aan schoolbesturen	9.246.016	9.241.478	9.478.351		9.515.450	9.244.636	9.244.636	9.244.636
	regulier onderwijs (bedrag per leerling)	*2.964.667*	*2.854.667*	*3.168.725*		*3.152.058*	*2.881.245*	*2.881.245*	*2.881.245*
	speciaal basisonderwijs	*3.112.780*	*3.163.979*	*3.094.057*		*3.058.307*	*3.058.307*	*3.058.307*	*3.058.307*
	speciaal onderwijs	*3.168.569*	*3.222.832*	*3.215.569*		*3.305.085*	*3.305.085*	*3.305.085*	*3.305.085*
	Totaal lasten	**12.585.379**	**12.864.561**	**13.047.437**		**13.004.536**	**12.683.722**	**12.683.722**	**12.683.722**
6.1	financiele baten en lasten	0	0	0		0	0	0	0
	Resultaat	**-492.303**	**-245.981**	**-281.943**		**-268.208**	**8.390**	**8.390**	**8.390**

Meerarenbalans in RJO format	2024 (JR)	2025 (P)	2026 (P)	2027 (P)	2028 (P)	2029 (P)	2030 (P)
ACTIVA							
Materiele vaste activa	309.544	272.544	235.544	200.544	165.544	130.544	95.544
Vorderingen	306.453	110.000	110.000	110.000	110.000	110.000	110.000
Liquide middelen	1.380.014	1.367.485	1.122.542	889.334	932.724	976.114	1.019.504
Totaal Activa	**1.996.011**	**1.750.029**	**1.468.086**	**1.199.878**	**1.208.268**	**1.216.658**	**1.225.048**
PASSIVA							
Eigen vermogen	1.229.609	983.628	701.685	433.477	441.867	450.257	458.647
Voorzieningen	56.846	56.846	56.846	56.846	56.846	56.846	56.846
Kortlopende schulden	709.555	709.555	709.555	709.555	709.555	709.555	709.555
Totaal Passiva	**1.996.010**	**1.750.029**	**1.468.086**	**1.199.878**	**1.208.268**	**1.216.658**	**1.225.048**